

Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради»

Кафедра філософії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

 О.Є.Висоцька
«16» вересня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІЛОСОФІЯ НАУКИ»

Рівень вищої освіти:	третій (освітньо-науковий)
Ступінь вищої освіти:	доктор філософії
Галузь знань:	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність:	281 Публічне управління та адміністрування

Робоча програма «Філософія науки» для аспірантів за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування

Розробники: Романенко М.І., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії; Висоцька О.Є., доктор філософських наук, доцент, завідувач кафедри філософії

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри філософії

Протокол від «16» вересня 2019 року №3

Завідувач кафедри філософії

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized initials and a surname, written over a horizontal line.

О.Є.Висоцька

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування	Нормативна	
	Напрямок підготовки 28 Публічне управління та адміністрування		
Модулів – 2	Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		1-й	
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		2-й	
Усього годин для заочної форми навчання: аудиторних – 20 самостійної роботи аспіранта – 100	Освітньо-кваліфікаційний рівень: доктор філософії	Лекції	
		8 год.	
		Практичні, семінарські	
		12 год.	
		Самостійна робота	
		100 год.	
		У тому числі індивідуальні завдання: КМР	
Вид контролю:			
екзамен			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Філософія науки» є глибоке і всебічне засвоєння специфіки філософського осягнення дійсності, формування світоглядно-методологічної культури аспірантів. Формування і розвиток сучасної світоглядно-методологічної парадигми молодих науковців неможливе без філософії як теоретичної основи людського світобачення, без розуміння філософії як життєвого завдання. Запропонована програма створена на основі найвищих досягнень класичної і сучасної філософії і враховує зростаючий попит на оволодіння філософією як відповідним типом, способом мислення.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Філософія науки» є:

- формування навичок обґрунтування теоретичних основ і закономірностей функціонування філософії науки;
- розуміння специфіки, принципів співвідношення методології і методів наукового пізнання;

- оволодіння навичок наукового мислення, культури і свідомості;
- розвиток здатності до творчого та критичного аналізу й прогнозування процесів і явищ.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми аспіранти повинні:

● **знати:**

- сутність основних категорій з філософії науки;
- погляди основних світових філософів;
- досягнення сучасної вітчизняної філософії з наукових досліджень;
- становлення, утвердження та розвиток світової філософської науки;
- тенденції розвитку філософських систем, сучасного соціального та наукового процесу;
- філософські підходи, наукові концепції, методологію управління;
- сутність управління, його основні характеристики і функції;
- типи управління та управлінські ролі;
- методи і стиль мислення в сучасному управлінні.

● **уміти:**

- самостійно аналізувати філософську наукову літературу;
- застосовувати категоріально-понятійний апарат філософії як методологічну основу для досліджень в рамках окремих дисциплін;
- осмислювати соціальні явища й процеси, орієнтуватися в них;
- здійснювати пошук інформації через бібліотечні фонди, комп'ютерні системи інформаційного забезпечення, періодичну пресу.
- аналізувати еволюцію теорії, філософії та методології публічного управління;
- аналізувати потреби та інтереси у формуванні мотивів і цілей управлінської діяльності, - керуватися законами в управлінській діяльності,
- визначати необхідність та свободу в управлінні, вирішувати проблеми волі і влади

Кваліфікаційні вимоги до аспірантів

В результаті засвоєння навчальної дисципліни в аспірантів мають бути сформовані такі компетентності:

Загальні:

Здатність до абстрактного, системного мислення, синтезу та аналізу

Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми

Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

Здатність вчитися і оволодівати знаннями.

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Здатність бути критичним і самокритичним.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Професійні:

Компетентність у виявленні, постановці та вирішенні наукових задач та проблем в галузі публічного управління та адміністрування.

Здатність використовувати теоретико-методологічні засади розроблення та функціонування механізмів державного управління.

Набуття та здатність до застосовування передових концептуальних та методологічних знань в науково-дослідній роботі та предметній сфері наукових досліджень.

Спроможність аналізувати, оцінювати та порівнювати різноманітні теорії та підходи, практичний досвід на глобальному (мега-), макро- та мікрорівнях, виявляти актуальні наукові проблеми з предметної сфери наукового дослідження із застосуванням інформаційних технологій.

Спроможність переосмислювати наявне та створювати (ініціювати) нове цілісне уявлення, пропонувати інноваційні гіпотези на основі теоретико-методологічного аналізу та практичного досвіду з предметної сфери наукового дослідження.

Здатність до опанування наукових підходів до вирішення проблем з предметної сфери наукового дослідження.

Здатність до застосовування основних прийомів та навичок ділового спілкування, які використовуються під час індивідуальної бесіди, у процесі колективного обговорення проблем, на переговорах, у виступах перед аудиторією.

Програмні результати навчання:

Оволодіння навичками системного мислення.

Оволодіння навичками наукового аналізу та синтезу.

Оволодіння навичками критичного мислення.

Оволодіння навичками колективної роботи.

Критично використовувати світоглядні теорії та засвоєні теоретичні знання при розв'язанні соціально-професійних завдань, обирати й використовувати відповідні засоби для побудови технологій навчання; правильно визначати цілі власної професійної діяльності.

Вміння упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

3. Програма навчальної дисципліни

Навчальний процес згідно з програмою навчальної дисципліни «Філософія науки» здійснюється у таких формах: лекційні та семінарські і заняття, самостійна робота аспірантів, контрольні заходи.

Вивчення аспірантом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання змістовних модулів.

Змістовий модуль 1. Філософсько-методологічні проблеми соціального знання

Тема 1. Основні проблеми філософії науки

Знання, пізнання, та його форми. Виникнення науки. Наука як предмет філософського осмислення. Наука як система знань. Структура наукового знання. Класифікація наук. Проблема періодизації історії науки. Наука, як форма

духовного виробництва і соціальний інститут. Наука і суспільство. Сцієнтизм та антисцієнтизм.

Тема 2. Наукове знання та його особливості

Диференціація та інтеграція наук. Взаємодія наук та їх методів. Теоретизація та діалектизація науки. Прискорений розвиток науки. Свобода критиці, недопустимість монополізму і догматизму. Приближення до абсолютної істини. Єдність кількісних та якісних змін. Міждисциплінарність і трансдисциплінарність.

Тема 3. Наука як соціальний інститут. Основні історичні етапи розвитку науки

Проблема періодизації історії науки. Розвиток наукового знання у Стародавньому світі. Наукові знання у Давній Греції та еллінізм. Місце наукового світогляду у Середньовіччі. Наука як сутнісне явище Нового часу. Започаткування фізичного методу Г.Галілеєм. Емпіричний метод Ф.Бекона. Раціоналізм Р.Декарта. І. Кант про можливість наукового знання. Філософія як «наука наук» Г.Гегеля. Вплив науки на суспільний розвиток. Особливості досліджень у науці ХХІ ст.

Тема 4. Наука як цивілізаційний та культурний феномен

Наука та цінності техногенної цивілізації. Постнекласична наука як основа цивілізаційного розвитку. Наука у світі культури. Етос науки. Етичні імперативи Роберта Мертона. Етичний вимір постнекласичної науки. Свобода, вибір і відповідальність ученого. Етичні правила і свобода наукового пошуку.

Змістовий модуль 2. Загальні закономірності розвитку науки

Тема 5. Наука як дослідження. Структура наукового пізнання

Емпіричний рівень наукового пізнання. Теоретичний рівень наукового пізнання. Структура і функції наукової теорії. Єдність емпіричного та теоретичного, теорії і практики. Закон, як ключовий елемент наукової теорії. Метафізика та її значення для наукового пізнання. Софістика. Релятивізм. Еклектика. Загальна характеристика діалектики. Принципи діалектики. Категорії діалектики. Сутність та явище. Одиначне та загальне. Форма та зміст. Причина та наслідок. Закони діалектики. Роль принципів діалектики як регулятивів наукового пошуку. Межі, сфера дії діалектичного методу.

Тема 6. Динаміка науки, теоретичні моделі та закономірності її розвитку

Еволюційна модель розвитку науки С. Тулміна. Загальні наукові методи. Аналіз. Синтез. Аналогія. Моделювання. Індукція та дедукція. Наукові методи емпіричного дослідження. Спостереження. Порівняння. Експеримент. Наукові методи теоретичного дослідження. Метод формалізації. Аксиоматичний метод. Метод гіпотетико-дедуктивного розгортання теорії. Історичний метод. Взаємодія методів.

Тема 7. Філософсько-методологічні проблеми соціального знання та публічного управління.

Поняття соціального пізнання. Науки про природу та науки про культуру. В.Дільтей, як представник «філософії життя» та засновник розуміючої психології

і школи «історії духа». Методологія соціальних наук М. Вебера. Логіка соціальних наук К. Поппера. Філософська герменевтика Г. Гадамера. Структурний метод в гуманітарних науках (М. Фуко).

Філософські підходи, наукові концепції, методологія управління. Сутність управління, його основні характеристики і функції. Типи управління та управлінські ролі. Методи і стиль мислення в сучасному управлінні. Функції управління у подоланні соціальних ризиків і конфліктів. Основні вимоги до реалізації влади. Філософія задач та проблем в галузі публічного управління та адміністрування.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	заочна форма				
	усього	у тому числі			
л		с	п	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Філософсько-методологічні проблеми соціального знання					
Тема 1. Основні проблеми філософії науки	13	1	2		10
Тема 2. Наукове знання та його особливості	21	1			20
Тема 3. Наука як соціальний інститут. Основні історичні етапи розвитку науки	13	1	2		10
Тема 4. Наука як цивілізаційний та культурний феномен	13	1	2		10
<i>Разом за модулем 1</i>	60	4	6		50
Змістовий модуль 2. Загальні закономірності розвитку науки					
Тема 5. Наука як дослідження. Структура наукового пізнання	14	2	2		10
Тема 6. Динаміка науки, теоретичні моделі та закономірності її розвитку	24	2	2		20
Тема 7. Філософсько-методологічні проблеми соціального знання та публічного управління	22		2		20
<i>Разом за модулем 2</i>	60	4	6		50
Усього годин	120	8	12		100

5. Плани лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лекція 1. Філософія науки та наукове знання 1. Наука як предмет філософського осмислення. 2. Наука як система знань. 3. Міждисциплінарність і трансдисциплінарність.	2

2	Лекція 2. Наука як соціальний інститут, цивілізаційний та культурний феномен 1. Проблема періодизації історії 2. Вплив науки на суспільний розвиток. 3. Особливості досліджень у науці ХХІ ст. 4. Наука та цінності техногенної цивілізації.	2
3	Лекція 3. Наука як дослідження. Структура наукового пізнання. 1. Емпіричний рівень наукового пізнання. 2. Теоретичний рівень наукового пізнання. 3. Метафізика та її значення для наукового пізнання. 4. Загальна характеристика діалектики. Принципи діалектики.	2
4	Лекція 4. Динаміка науки, теоретичні моделі та закономірності її розвитку 1. Еволюційна модель розвитку науки. 2. Загальні наукові методи. 3. Наукові методи емпіричного дослідження. 4. Наукові методи теоретичного дослідження.	2
	Всього	8

6. Плани семінарських занять

На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені аспірантами виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові оцінки за кожне семінарське заняття вносяться у відповідний журнал. Отримані аспірантом оцінки за окремі семінарські заняття враховуються при виставленні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Семінарське заняття № 1. Основні проблеми філософії науки 1 Знання, пізнання, та його форми. 2. Виникнення науки. Наука як предмет філософського осмислення. 3. Наука як система знань. Структура наукового знання. Класифікація наук. 4. Наука, як форма духовного виробництва і соціальний інститут. 5. Наука і суспільство. Сцієнтизм та антисцієнтизм.	2
2	Семінарське заняття № 2. Наука як соціальний інститут. Основні історичні етапи розвитку науки 1. Розвиток наукового знання у Стародавньому світі. 2. Наукові знання у Давній Греції та еллінізм. 3. Місце наукового світогляду у Середньовіччі. 4. Наука як сутнісне явище Нового часу. Започаткування	2

	<p>фізичного методу Г.Галілеєм. Емпіричний метод Ф.Бекона. Рационалізм Р.Декарта.</p> <p>5. І. Кант про можливість наукового знання.</p> <p>6. Філософія як «наука наук» Г.Гегеля.</p> <p>7. Особливості досліджень у науці ХХІ ст.</p>	
3	<p>Семінарське заняття № 3. Наука як цивілізаційний та культурний феномен</p> <p>1. Наука та цінності техногенної цивілізації.</p> <p>2. Постнекласична наука як основа цивілізаційного розвитку.</p> <p>3. Наука у світі культури.</p> <p>4. Етос науки. Етичний вимір постнекласичної науки.</p> <p>5. Свобода, вибір і відповідальність ученого. Етичні правила і свобода наукового пошуку.</p>	2
4	<p>Семінарське заняття № 4. Наука як дослідження. Структура наукового пізнання</p> <p>1. Емпіричний рівень наукового пізнання.</p> <p>2. Теоретичний рівень наукового пізнання.</p> <p>3. Структура і функції наукової теорії. Єдність емпіричного та теоретичного, теорії і практики.</p> <p>4. Метафізика та її значення для наукового пізнання. Софістика. Релятивізм. Еклектика.</p> <p>5. Загальна характеристика діалектики. Принципи діалектики.</p> <p>6. Категорії діалектики.</p> <p>7. Закони діалектики.</p>	2
5	<p>Семінарське заняття № 5. Динаміка науки, теоретичні моделі та закономірності її розвитку</p> <p>1. Еволюційна модель розвитку науки С. Тулміна.</p> <p>2. Загальні наукові методи. Аналіз. Синтез. Аналогія. Моделювання. Індукція та дедукція.</p> <p>3. Наукові методи емпіричного дослідження. Спостереження. Порівняння. Експеримент.</p> <p>4. Наукові методи теоретичного дослідження. Метод формалізації. Аксиоматичний метод. Метод гіпотетико-дедуктивного розгортання теорії. Історичний метод.</p> <p>5. Взаємодія методів.</p>	2
6	<p>Семінарське заняття № 6. Філософсько-методологічні проблеми соціального знання та публічного управління.</p> <p>1. Поняття соціального пізнання. Науки про природу та науки про культуру.</p> <p>2. Методологія соціальних наук М. Вебера.</p> <p>3. Логіка соціальних наук К. Поппера.</p> <p>5. Філософська герменевтика Г. Гадамера.</p> <p>6. Філософські підходи, наукові концепції, методологія управління.</p>	2

	7. Функції управління у подоланні соціальних ризиків і конфліктів.	
	Всього	12

7. Самостійна робота

Самостійна робота аспіранта над засвоєнням навчальної дисципліни є необхідним елементом ефективного формування компетентностей та включає вивчення і конспектування питань, що винесені на самостійне опрацювання, критичне осмислення основних термінів та понять за темами дисципліни, підготовка до доповідей, виступів на семінарських заняттях. За кожною з тем передбачено вивчення теоретичних питань, що вимагає від аспірантів роботи не тільки над навчально-методичною літературою, а й над матеріалами періодичних видань та законодавчими і нормативними актами.

Мета самостійної роботи – відповідним комплексом заходів забезпечити регулярну і ефективну самостійну роботу аспірантів над вивченням дисципліни «Методологія і методи наукового пізнання».

Перелік питань для самостійного опрацювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні проблеми філософії науки	10
2	Тема 2. Наукове знання та його особливості	20
3	Тема 3. Наука як соціальний інститут. Основні історичні етапи розвитку науки	10
4	Тема 4. Наука як цивілізаційний та культурний феномен	10
5	Тема 5. Наука як дослідження. Структура наукового пізнання	10
6	Тема 6. Динаміка науки, теоретичні моделі та закономірності її розвитку	20
7	Тема 7. Філософсько-методологічні проблеми соціального знання та публічного управління	20
	Разом	100

8. Індивідуальне завдання – не передбачено

9. МКР

Модульна контрольна робота передбачає написання реферату з поданого переліку питань.

1. Наука як предмет філософського осмислення.
2. Наука як система знань.
3. Міждисциплінарність і трансдисциплінарність.
4. Наука як соціальний інститут.

5. Наука як цивілізаційний та культурний феномен.
6. Наука як дослідження.
7. Наука як сутнісне явище Нового часу.
8. Започаткування фізичного методу Г.Галілеєм.
9. Емпіричний метод Ф.Бекона.
10. Раціоналізм Р.Декарта.
11. Особливості досліджень у науці XXI ст.
12. Наука та цінності техногенної цивілізації.
13. Сциєнтизм і антисциєнтизм.
14. Постнекласична наука як основа цивілізаційного розвитку.
15. Наука у світі культури.
16. Етос науки.
17. Етичні імперативи Роберта Мертона.
18. Етичний вимір постнекласичної науки.
19. Свобода, вибір і відповідальність ученого.
20. Етичні правила і свобода наукового пошуку.

10. Методи навчання

Словесні: лекція (інформаційна, проблемна, з елементами бесіди, з розбором конкретних ситуацій), навчальна дискусія.

Наочні: спостереження, ілюстрування.

Практичні: вправи різних типів, ситуативне моделювання.

Репродуктивні: відтворення, катехізична бесіда.

Методи за логікою руху змісту навчального матеріалу: дедуктивні, індуктивні, конкретизація.

Методи стимулювання та мотивації навчання: дискусії (пізнавальні, навчальні), аналіз виробничих ситуацій, імітаційні вправи, рольове та ігрове моделювання.

11. Методи контролю

Опитування.

Усний індивідуальний і фронтальний контроль.

Контрольно-корекційна бесіда.

Виконання модульної контрольної роботи.

Взаємоконтроль (взаємооцінювання).

Самоконтроль: рефлексія, самооцінювання, рецензування.

12. Розподіл балів, які отримують аспіранти

Поточний, модульний контроль та самостійна робота							Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	60	100
5	5	5	5	5	5	10		

13. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
67-74	задовільно	
60-66		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Система оцінювання результатів успішності засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності студентів включає поточний, модульний (відповідно визначеному змістовому модулю), та підсумковий контроль результатів навчання.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних та семінарських занять й оцінюється сумою набраних балів. Поточний контроль знань студентів здійснюється за двома напрямками: I – контроль систематичності та активності роботи на семінарських та практичних заняттях; II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання. Поточний контроль здійснюється у формі: усне опитування; фронтальне опитування; індивідуальне опитування; письмові контрольні роботи; тестування. Максимальна кількість балів за результатами поточного контролю складає 30 балів, з яких: 10 - за теоретичні знання (поточний експрес-контроль знань на лекційних заняттях з теоретичного матеріалу з урахуванням матеріалу, що виноситься на самостійну роботу аспірантів; - 20 - за практичні вміння (поточний контроль знань на семінарських заняттях з урахуванням матеріалу, що виноситься на самостійну роботу аспірантів).

Модульний контроль проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Модульний контроль проводиться в усній та письмовій формі. Письмовий компонент модульного контролю обов'язковий і проводиться шляхом написання творчого завдання (реферату).

Максимальна кількість балів за результатами модульного контролю складає 10 балів (доповідь на семінарі (до 5 балів) та виконання творчого завдання (до 5 балів) з урахуванням матеріалу, що виноситься на самостійну роботу аспірантів.

Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту у терміни, передбачені графіком навчального процесу. Екзамен – форма оцінки підсумкового засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід. Завданням екзамену є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння студентом компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

14. Критерії оцінювання знань, умінь та навичок аспірантів

Усна відповідь аспірантів на семінарському занятті та під час модульного контролю (до 5 балів)

5 балів отримують аспіранти, які повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому не лише обов'язкову, а й додаткову літературу;

4 бали отримують аспіранти, які в цілому розкрили теоретичне питання, однак не повно і допустивши деякі неточності. При цьому не використав на достатньому рівні обов'язкову літературу;

3 бали отримують аспіранти, які правильно визначили сутність питання, але розкрили його не повністю, допустивши деякі незначні помилки;

2 бали отримують аспіранти, які правильно визначили сутність питання, недостатньо або поверхово розкривши більшість його окремих положень і допустивши при цьому окремі помилки, які частково вплинули на загальне розуміння проблеми;

1 - бал отримують аспіранти, які частково та поверхово розкрили лише окремі положення питання і допустили при цьому певні суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питання.

Доповнення відповіді:

1 бал – отримують аспіранти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, навели власні аргументи щодо основних положень даної теми;

0,5 бала отримують аспіранти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з даної теми та висловили власну думку.

Суттєві запитання до відповідаючого:

1 бал - отримують аспіранти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми;

0,5 бала - отримують аспіранти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем розглядуваної теми.

Екзамен

Оцінювання включає сумарне нарахування балів за роботу аспірантів під час семінарських занять та за результатами модульного контролю (до 40 балів), а також відповідей на екзамені (до 60 балів).

А 90-100 (відмінно)	Аспірант має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, використовує наукову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальної дисципліни, її мету та завдання; вміє працювати з навчальним матеріалом; має уявлення й усвідомлення про важливість вивчення дисципліни. Уміє правильно планувати свою самостійну роботу. Будує відповідь логічно, послідовно, розгорнуто, використовуючи наукову термінологію. Не допускає помилок в усній та писемній формах мовлення.
В 82-89 (добре)	Аспірант має міцні ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці; виконує практичну роботу без помилок, але може допустити неточності в формулюванні термінології, незначні мовленнєві помилки в наведених прикладах, окремі помилки при виконанні практичних робіт.
С 75-81 (добре)	Аспірант знає програмний матеріал повністю, має практичні навички з вступу до спеціальності, але недостатньо вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми.
D 67-74 (задовільно)	Аспірант знає основні теми курсу, має уявлення про спеціальність, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами. При виконанні практичних завдань допускає помилки.
Е 60-66 (задовільно)	Аспірант має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні.
Fх 35-59 (незадовільно) з можливістю повторного складання	Аспірант має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Практичні навички на рівні розпізнавання.
F 1-34 (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Аспірант повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.

15. Академічна доброчесність

При вивченні навчальної дисципліни «Філософія науки» аспірант повинен знати, що її викладання ґрунтується на засадах академічної доброчесності – сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

За порушення академічної доброчесності *здобувачі освіти* можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту); позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

16. Методичне забезпечення

1. Конспекти лекцій та презентації з дисципліни на електронних носіях.
2. Методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи аспірантів на електронних носіях.
3. Перелік завдань до контрольних-модульних робіт.
4. Комплекс літератури з дисципліни.

17. Рекомендована література

Базова

1. Андрущенко В. П. Сучасна соціальна філософія: курс лекцій / В. П. Андрущенко, М. І. Михальченко. - К.: Генеза, 1996. - 368 с.
2. Асмус В. Ф. Античная философия : учеб. пособие для студентов и аспирантов философских факультетов / В. Ф. Асмус. - Изд. 2-е, доп. - М.: Высшая школа, 1976. - 543 с.
3. Бичко А. К. Історія філософії: підручник / А. К. Бичко, І. В. Бичко, В. Г. Табачковський. - К.: Либідь, 2001. - 408 с.
4. Воловик В. И. Введение в философию / В. И. Воловик. – Запорожье, 2000. – 217 с.
5. Петрушенко В. Л. Філософія: навч. посібник / В. Л. Петрушенко. - 5-те вид. - Львів: Новий світ-2000, 2010. - 504 с.
6. Радугин А. А. Философия: курс лекций / А. А. Радугин. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Центр, 2000. - 269 с.
7. Рижак Л. Філософія: підручник. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2013. – 650 с.
8. Рьод В. Шлях філософії: ХІХ-ХХ століття: посібник / Вольфганг Рьод;

переклад з німецької М.Д. Култаєвої, В.І. Кебуладзе, В.М. Терлецького. – Київ: Дух і літера, 2010. – 366 с.

9. Скринник М. Філософія: навчальний посібник / Михайло Скринник, Лілія Фльорко, Микола Фльорко. – Львів: Ліга-Прес, 2015. – 477 с.

10. Тімченко О. Філософія: навчальний посібник для студентів усіх напрямів підготовки / О.П. Тімченко та ін.; за заг. ред. О.П. Тімченка. – Львів: Растр-7, 2015. – 359 с.

Допоміжна

1. Аристотель Сочинения в 4-х т.: пер. с древнегреч. / Аристотель. - М.: Мысль, 1976. – Т. 1. - 550 с.

2. Бердяев Н. А. О назначении человека / Н. А. Бердяев. - М.: Республика, 1993.- 383 с.

3. Бердяев Н. А. Смысл истории / Н. А. Бердяев. – М.: Мысль, 1990. - 177 с.

4. Бэкон Фр. Новый Органон // Сочинения в 2 т. / Фр. Бэкон; под общ. ред. А. Л. Субботина. – М.: Мысль, 1977. - Т. 2. – С. 18-33.

5. Гадамер Х.-Г. Истина и метод: Основы философской герменевтики: пер. с нем. / общ. ред. и вступ. ст. Б. Н. Бессонова. - М.: Прогресс, 1988. - 704 с.

6. Гоббс Т. Сочинения в 2-х томах - М.: Мысль, 1991.- Т. 2. - 731 с.

7. Грушевский М. С. Очерк истории украинского народа / М. С. Грушевский. - К.: Лыбидь, 1990. - 397 с.

8. Декарт Р. Рассуждение о методе, чтобы верно направлять свой разум и отыскивать истину в науках // Сочинения: В 2 т. / Р. Декарт – М., 1989. – Т. 1. - С. 250-296.

9. Платон Диалоги: пер. с древнегреч. / Платон. - М.: АСТ; Харьков: Фолио, 2001. - 384 с.

Інформаційні ресурси

Офіційний портал Верховної Ради України: www.rada.gov.ua.

Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України: <http://mon.gov.ua/>

Офіційний сайт Державної служби статистики України: www.ukrstat.gov.ua.

Бібліотеки в Україні: [http:// www. library. univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3](http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3).